

Največji slovenski dnevnik
v Združenih državah
Velja za vse leto . . . \$6.00
Za pol leta . . . \$3.00
Za New York celo leto . . . \$7.00
Za inozemstvo celo leto . . . \$7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian Daily in
the United States.
Issued every day except Sundays
and legal Holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: Chelsea 3-3878

Entered as Second Class Matter September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3, 1870

NO. 17. — ŠTEV. 17.

NEW YORK, SATURDAY, JANUARY 20, 1934. — SOBOTA, 20. JANUARJA 1934

TELEFON: Chelsea 3-3878

VOLUME XLII. — LETNIK XLII.

AMERIKA IN RUSIJA—ZAVEZNICI PROTI JAPONSKI

ZA SLUČAJ RUSKO-JAPONSKOVOJNE BI AMERIKA POMAGALA RUSIJI, NEMČIJA PA JAPONSKI

Nemčija je izročila Franciji svojo noto, v kateri je še precej zmerno odgovorila na francoski razorozitveni načrt. — Vsebina je zaenkrat še tajna, toda zdi se, da je pot za nadaljnja pogajanja odprta. — Vprašanje Posarja povzroča Ligi narodov velike preglavice.

BERLIN, Nemčija, 19. januarja. — Državna vlada je danes odgovorila na francosko noto, ki se tiče razorozitve.

Francoski poslanik Andre Francois Poncet in nemški zunanjji urad sta se sporazumela, naj bo vsebina odgovora zaenkrat še tajna.

Nemški odgovor je pisan na štirinajstih straneh ter je baje sestavljen v precej prijateljskem tonu. Kakor rečeno, vsebina ni natančno znana, toda ve se, da je pot za nadaljnja pogajanja odprta.

ZENEVA, Švica, 19. januarja. — V svetu Lige narodov vlada od dne do dne večje razburjenje glede plebiscita v Posarju.

Francoski zunanji minister Joseph Paul Boncour je zahteval, naj predsednik posaarske vlade, ki jo je naročila Liga narodov poda javno izjavo o natančnem položaju v Saaru, da se bo moglo ljudsko glasovanje mirno in brez terorja vršiti.

Angleški zunanji minister Sir Joseph Simon je bil odločno proti temu predlogu.

PARIZ, Francija, 19. januarja. — Bivši ministrski predsednik Edouard Herriot je odboru za zunanje zadeve v poslanski zbornici reklo, da bodo v drugi rusko-japonski vojni Združene države pomagale Rusiji. Po njegovem mnenju pa bo to vojno dobila ona država, ki bo najdalje zdržala.

Nekateri člani tega odbora so izrazili svoje mnenje, da bi se v slučaju take vojne Nemčija pridružila Japonski.

PARIZ, Francija, 19. februarja. — Odbor za zunanje zadeve v poslanski zbornici je celo popoldne proučeval problem v Pacifiku, posebno japonske in ameriške mornariške postojanke in rusko ter japonsko stališče v Aziji. Na seji so člani zunanega odbora izražali veliko zanimanje za napete odnosaje v Pacifiku, zlasti kar se tiče francoske Indonezije.

Vsled zbljanja med Francijo in Rusijo je prišlo v Francijo več sovjetskih mornariških inžinerjev, ki so obiskali mornariško pristanišče v Lorientu. — Ogledali so si francoske bojne ladje, ki so sedaj v delu, posebno še nove rušilce, ki so najhitrejši na svetu.

Odbor za zunanje zadeve je naprosil vlado, da zopet odpre konzulate v sovjetski Rusiji.

Odbor je tudi razpravljal o poročilih glede revolucionarnega gibanja na Japanskem, ki bi se v slučaju japonskega poraza premenilo v revolucijo in ki ima namen zadrževati japonske militariste.

RIM, 19. januarja. — Šele sedaj so se pojavili v italijanskih listih prvi fašistični komentarji o razgovorih italijanskega ministrskega predsednika z angleškim zunanjim ministrom Simonom, ki so povsem v skladu z navedbami uradnega komunikaja.

Turinska "Gazzetta del Popolo" pravi, da so bili rimski razgovori sprejeti od vse mednarodne politične javnosti z zadovoljstvom in da sta oba državnika soglašala v vseh vprašanjih, o katerih sta se razgovarjala.

Milanski "Corriere della Sera" pripisuje rimskemu sestanku velik pomen ter pravi, da mora po brezplodni dobi razorozitvene konference priti sedaj doba praktičnega in učinkovitega dela. Pogumno postopanje in jasen načrt morata izključiti ne-

Velika skrb za odvedenega bankirja

KRAJŠI DELOVNI ČAS POD NRA

Gen. Johnson pravi, da bo treba zvišati plače. — Trgovci naj ne navajajo cen.

Administrator National Recovery Act (NRA), general Hugh Johnson je v svojem govoru v New Yorku rekel, da bo javna konferenca prihodnji mesec zahtevala krajši delovni čas in višje plače.

Bolj ognjevit, kot kdaj poprej, je v svojem govoru pozivjal na rod, da kupuje svoje potrebušine samo v trgovinah, ki so podpisale NRA pravilnik, da naj nosi samo obliko z NRA znakom in da ne kupi od nikogar, ki nima izpostavljenega modrega orla. Pozival je tudi trgovce, da ne zvišajo svojih cen.

Držite cene nizko, za božjo voljo, držite jih nizko! — je reklo.

To in samo to je prava pot do izboljšanja.

Johnson je tudi ostro napadel senatorja Boraha in Nye, ki sta v senatu obdolžila NRA, da zatira malo industrije, dasiravno ni imenoval nujnih imen.

Med drugim je generala Johnson tudi ponovil besede predsednika Roosevelteta, ki je reklo:

— V svojem govoru pri inaukciji sem stavil priprost predlog, da v tej deželi ne bo nikdo lažen. In men se zdi ravno takoj, da podjetje, ki plača delavcem manj, kot pa potrebujejo za svoje življenje, nima pravice v tej deželi.

DVA MINISTRA V NEVARNOSTI

Ženeva, 18. januarja. — Angleški minister, Sir John Simon in francoski zunanji minister Joseph Paul Boncour, sta na svoji vožnji iz Ženeve v Pariz le za las ubehala veliki nesreči.

Sredi predora je strojvodja pred seboj zapasil rdeče luči. Nagnil je zaprl vse zavore in vlak se je že pravočasno ustavil, da ni zavozil v tovorni vlak, ki je stal pred njim na istem tihu. Ministrski vlak je imel eno uro zamude.

ZELEZNICA NESREČA V MANČUKUO

Harbin, Mandžurija, 19. jan. — Ko so mandžurski roparji vrgli s tira brzovlak na Transsibirske železnice 20 milj od Harbine, je bil ubitih najmanj 10 domačinov, med temi tudi mnogo Evropejev.

Med mrtvimi so širje Rusi in en Belgijec.

Roparji so razdejali železnični tir v razdalji več sto jardov na koncu velike pečine. Lokomotiva je s šestimi prvimi železničnimi vozovi trešila v pečino in vozovi so se vžgali.

Izvedljive namere posameznih prizadetih vlad in zagotoviti popoln uspeh. Predvsem pa je sedaj glavno, da je Rim dokazal dobro voljo dveh velesil. Vsaka nepraktična in neizvedljiva ideja se mora povsem opustiti. Kar se tiče reforme Lige narodov, je Mussolini na svojem sestanku s Simonom obrazložil in utemeljil osnovo, na kateri naj se realizira ta reforma.

ADMIRAL BYRD ZOPET "DOMA"

Admiral Byrd je pripeljal svojo ekspedicijo v taborišče. — Vse je našel v redu.

Little America, Antarktik, 19. januarja. — Admiral Richard E. Byrd se je s svojo drugo ekspedicijo vrnil na svoj "dom" v nepreglednih ledeni puščavah. Našel je to vse nedotaknjeno, kakor je pustil pred štirimi leti.

Byrd in njegovi tovarisi so naložili pregledi staro taborišče in Byrd je veselo vzliknil: — Vse je tukaj, — ko je zagledal tri po 60 čevljev visoke stolpe za radionico.

— Tam je upravno poslopje, — je govoril Byrd svojim tovarisi, — vidite tri ventilatorje, ki mole iz njega in dimnik. Na levi je radijska postaja. Vse je še tam in pod snegom.

Byrdova poveljniška ladja se je vstavila pri lesketajočem ledu v Kitovem zalivu, dve milji od taborišča.

Tako so razložili sani, v katere so vpregli čest polarnih psov, ki so po dolgi vožnji na ladji vsele vlekli sani proti Little Americi.

Byrd je našel v zalivu velikanski kupe snega do 50 čevljev visoko. Izgledalo je, kot da ne bi bilo mogoče prijeti ladje v zaliv, toda kapitan Gjersten je je spremten vodil mimo ledeni plosčterje slednji našel oderto pot v zaliv blizu Vzhodnega rta. Zalit je bil tako zelo izpremenjen, da ga je admiral Byrd le težko zopet spoznal.

Nato pa vzlikne Carl Peterson: — Tam je tudi še zastava, ki je bila postavljena leta 1929!

TROJANOVSKI ZA MIR

Washington, D. C., 19. jan. — Prvi sovjetski poslanik v Washingtonu, Aleksander Trojanovski, je reklo, da nato Rusija in Združene države z združenimi močmi delovata za mir.

— O miru ne moremo samo sajati in govoriti, — je reklo Trojanovski. — Zanj moramo delati in se boriti.

Trojanovski je reklo, da bo v tem smislu deloval v Združenih državah, ker je prepričan, da bo delat v smislu z vlogo Združenih držav.

HARDINGOV BRAT UMRIL

Columbus, O., 19. januarja. — Brat bivšega predsednika Warrena G. Hardinga, dr. George T. Harding, je za kopijo umrl. Bil je star 55 let in je sloveč zdravnik med temi tudi mnogo Evropejev.

Med mrtvimi so širje Rusi in en Belgijec.

Roparji so razdejali železnični tir v razdalji več sto jardov na koncu velike pečine. Lokomotiva je s šestimi prvimi železničnimi vozovi trešila v pečino in vozovi so se vžgali.

Izvedljive namere posameznih prizadetih vlad in zagotoviti popoln uspeh. Predvsem pa je sedaj glavno, da je Rim dokazal dobro voljo dveh velesil. Vsaka nepraktična in neizvedljiva ideja se mora povsem opustiti. Kar se tiče reforme Lige narodov, je Mussolini na svojem sestanku s Simonom obrazložil in utemeljil osnovo, na kateri naj se realizira ta reforma.

NAZIJCI NE MARAO KAJZERJA

Za nazijce nima kajzer nikakega pomena. — "Častitljivi gospod" naj ostane v Doornu.

Berlin, Nemčija, 19. januarja. Medtem ko so nemški monarchisti obhajali obletnico prvega nemškega cesarstva, katero sta leta 1871 v Versailles ustanovila cesar Viljem I. in princ Otto von Bismarck, so nazijski voditelji jasno povedali, da ni o tem nikakega vprašanja, da bi bilo obnovljeno nemško cesarstvo, ali pa da bi se mogel pod tretjim "cesarstvom" vrniti Viljem II. v Nemčijo. Pruski državni svetnik Artur Görlicher je v svojem govoru šel celo takoj daleč, da je izjavil, da so monarchisti najvernejši sovražniki Hitlerjeve Nemčije.

Značilno je tudi, da vlada kljubovalno ni obhajala obletnice ustanovitve prvega cesarstva ter je prepustila vsečuščim in zasebnim organizacijam. Glede cesarja Viljema je reklo Görlicher:

— Zdi se mi, da ni posebno važno niti za nas, niti za častitljivega gospoda v Doornu, da bi se vrnili v Nemčijo. Ljudje, ki obhajajo Viljemu rojstni dan in mu posiljajo denar, katerega rabi za podpiranje revežev, izdajajo nemški narod.

Cesarstvo ne maramo, četudi častitljivi gospod piše iz Doorna pisma, v katerih prosi, da naj ljudje delujejo na to, da Nemčija zopet srečna pod monarhijo. Z vstakim, ki bo deloval v tej smernici, bomo postopali, kakor z omenimi ki delajo propagando za Moskvo. V resnici so monarchisti mnogo nevarnejši kot komunisti, ker pod monarhijo ne bi dobili podpore od onih ljudi, katere potrebujemo.

— Vse državne oblike so nam narodnim socialistom enake. Monarhisti naj opuste svojo neumno agitacijo.

ŠTEVILLO MILLJONARJEV

Washington, D. C., 18. jan. — Troje let depresije je razredčilo število tvork in posameznikov, ki so imeli milijon dolarjev dohodka na leto. Sedaj je še komaj 20 podjetij z milijon dohodka dohodkov. Leta 1929, ko je prosperiteta dosegla svoj vrh, jih je bilo 513.

Navzite temu pa je vladu dobila na dohodniškem davku leta 1932 več kot pa leta 1929.

Leta 1929 je bil 38 oseb z letnimi dohodki \$5,000,000, l. 1932 ni bilo nikogar.

LJUBEZEN Z MORNARJI JE PREPOVEDANA

London, Anglija, 19. januarja. Daily Express primaša iz Arhangelska v Rusiji vest, da je nek fašistični sodnik osodil pet deklev v dvomeščeni zapor, ker so prejeli darila od tujih mornarjev.

Sodnik je objavil odredbo, da se dekleta v sovjetski Rusiji ne smejo zaljubiti v zastopnike kapitalističnih držav.

Sprejeti darilo od kapitalista, — pravi sodnik, — je kakor zarota proti sovjetski državi.

V AVTOMOBILU SO NAŠLI VEČ KRVNIH MADEŽEV

ST. PAUL, Minn., 19. januarja. — Policija je danes arretirala nekega taksi-šoferja, o katerem sumi, da je bil v zvezi z odvedbo 37-letnega bankirja Edwarda G. Bremera, sina bogatega pivovarnarja. Za usodo odvedenca je vse strahu. Razen oglasa, ki je izšel v tukajšnjem časopisu, niso dali odvajalcu dosedaj še nobenega glasu od sebe.

Predsednik Roosevelt, ki je osebni pripatelj očeta odvedenega bankirja, je zagotovil družini, da bodo zvezne oblasti napele vse sile, da pridejo odvajalec na sled in da vrnejo zaskrbljeni družini odvedenega.

Policija je našla v bližini mesta Bremerjev avtomobil.

Bremer je bil z avtomobilom odpeljal v šolo svojo hčerkko ter se namenil v svoj urad. Odtedaj ga niso več videli.

Policija je našla v avtomobilu več madežev krvi, iz česar se da sklepati, da se je med odvajaleci in mladim Bremerjem vršil vroč boj. Nekateri se celo boje, da je bil mladi Bremer usmrčen.

Odvajaleci so sporočili Bremerjevu prijatelju, da zahtevajo dvestotisoč dolarjev odkupnine in sicer v bankovki po pet, deset in dvajset

"Glas Naroda"

Owned and Published by
SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
(A Corporation).

Frank Salazar, President
L. Benedik, Treasurer
Place of business of the corporation and address of above officers:
210 W. 18th Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

"GLAS NARODA"
(Voice of the People)

Issued Every Day Except Sundays and Holidays

Na celo leto velja na Ameriko in	Na New York na celo leto	\$7.00
Kazado	Na pol leta	\$3.50
Na pol leta	Za inosensivo na celo leto	\$7.00
Na leta	Na pol leta	\$3.50

Subscription Yearly \$6.00

Advertisement on Agreement

"Glas Naroda" izjava vsaki dan izvzemati nedaj in pramnikov.
Dopolni bres podpis in osebnost se ne potrobujejo. Denar naj se plačuje
plažljivi po Money Order. Pri spremembu kraja naravnika, prosimo, da se
nam tudi prejmejo bivališke naznani, da hitrejš najdemo naslovnika.

"GLAS NARODA", 210 W. 18th Street, New York, N. Y.

Telephone: Chelsea 2-8578

ZNAČILNA PREPOVED

Hitler je prepovedal nemškemu časopisu pisati o nemškem kajzerju, katerega baje še zdaj ni minila želja po vladu. Bogati dezerter nestrpno čaka že izza leta 1918, da ga bo nemški narod pozval nazaj na prestol. Ko je bil socialist Ebert predsednik nemške republike, se mu je upanje precej poleglo, visoko je pa vzplamtel, ko je stari Hindenburg prevzel njegovo dedičino. Hindenburg mu je s precejšnjo nevoljo ugljal pot, a ugljal mu jo je, ker ima kot stari general še vedno nekaj rešpekta pred cesarskim veličanstvom.

Bivši kaprol Hitler je pa obema prekrižal račune: — njegovemu veličanstvu in cesarskemu maršalu.

Slika je približno ista kakor v Italiji. Bivši kajzer in kralj Vittorio se morata pač spriajazniti z mislio, da ne bosta nikdar več vodila usode naroda.

REFORME V TURČIJI

Nedavno je bila v turškem ministru za gospodarstvo izgotovljena zakonska osnova o delovnih odnosajih. Ta zakonskih osnutek je ministrstvo predložilo narodni skupščini v Angori.

Predno je ministrstvo za gospodarstvo izvršilo končni načrt tega zakonika o delu, je zaslilo javne korporacije, delodajalske organizacije, trgovske zbornice in delavske strokovne organizacije.

Kakor povsod, tako so se tudi delodajaleci v Turčiji izjavili proti uvedbi osemurnika.

Izjavili so namreč, da se turška industrija nahaja še v začetnem razvoju, zato ne bodo zmogli zaradi skrajšanja delovnega časa večjih izdatkov in bi na ta način zradi večje konkurenco zapadnih konkurentov moral turška industrija propasti.

Turška industrija, naglašajo delodajaleci, je bila komaj še zgrajena in ima zaradi tega večje stroške za producijo, kakor pa industrija zapadnih držav. Nobena industrija, ki je bila osnovana v zadnjih 10 letih, ni še odplačala svoj osnovni kapital. Mnoga podjetja niso zmogla plačati celo strojev.

Delodajaleci pač priznavajo, da je v industriji drugih držav že davno uveden osemurnik, pripominjajo pa, da je ta industrija nastala v večini držav že 100 let prej kot pa v Turčiji. — Vse te okolnosti, pravijo delodajaleci, nas slijo, da se izjavimo proti zakonski uvedbi osemurnika naši državi. Mi zahtevamo, da ostane deveturni delovni čas.

Delavske strokovne organizacije pa enoglasno zahtevajo uvedbo osemurnika. Po strokovnjakih vseh držav je bilo ugotovljeno, da ima velike prednosti osemurni delovni čas ne samo za delaveca, temveč tudi za delodajaleca.

Organizacije smatrajo, da ni potrebno še posebej razpravljati o koristi in potrebi uvedbe osemurnika v Turčiji, ker je ta zahteva že dovolj jasno razsvetljena v zapadnih državah.

Knjige Vodnikove

Družbe

Iako že SEDAJ naročite za prihodnje leta. Naročino, ki znača SAMO — \$1.—

Iako pošljete nam, in kakor hitro bodo knjige izšle, jih dobite po pošti.

Ako čakate tako dolgo, da knjige izšle, morate plačati zmanj \$1.35.

KNJIGARNA "GLAS NARODA"

210 West 18th Street, New York, N. Y.

Dopisi.

New York, N. Y.

Tamburaški klub "Slovenka" priredi v nedeljo, dne 28. januarja, ob 5. uri zvečer v slovenski dvorani na Osmi cesti (62 St. Mark's Place, N. Y. C.) svojo predpustno zabavo. Sodeluje "Mladinski tamburaški zbor" iz Brooklyn, istotno hrvatski tamburaški klub "Bratje Blozen" iz Brooklyn. Poskrbelo smo, da bo program vsakogar zadovoljil. Vstopina 40 centov.

Odbor.

* Slovenci, Slovenke! Kako radi poslušate lepe melodie naših vnetih tamburašev in tamburašic? Zelo boste zadovoljni z njihovo predpustno prireditvijo dne 28. januarja. Žrtvujte nekaj za nje, ker tudi oni žrtvujejo mnogo časa (pa tudi denarja za vožnjo!), samo, da nam morejo ob vsaki priliki dati poštenega veselja in razvedrila. Torej, na svidej!

Zupnik.

Sacramento, Cal.

Pred letom dni je tukaj zaprl svojo vrata Narodna banka, ki je bila obenem tudi državna banka. Karkih 36,000 vložnikov je imelo v njej nad trideset milijonov dolarjev vlog. Samo dva Slovence sva bila med njimi. Neki Mr. John Lasich in jaz. Ker so me vložniki nagovorili, naj prevzamem delo tajnika v njihovi zavitni družbi ("Protective Association"), zares nisem imel časa, da bi postal "Glasu Naroda" kak dopis.

Ko stresce potres mesto, ko ruši povodenj ceste in nasipe, ko pušča ekšion za seboj smrt in uničenje, stoji človek in strahoma opazuje početje matere narave. In ko uničijo naravne sile bitaščes, se ne pritojuje. Edinole nevedni pravijo, da jih je Bog kaznoval v svojem srdcu.

Ako narava zdviža, povzroči silno škodo. Če pa človek zdviža, povzroči še večjo škodo in več trpljenja. Človek je tisti, ki v svojem ogorčenju, sovraštvu, strahu, bojazni in sebičnosti povzroča vojne in finančne panike, ki navdajo človeštvo z nepoštnim tepljenjem.

Ko je omenjena velika banka falirala, smo Mr. Lasich, jaz in nekaj drugih osnovali v groseriji Mr. J. Schwabau odbor vložnikov.

Vsaka stvar ima svoj vzrok, mi smo po hoteli dognati vzrok, čemu se je banka zaprla. Nad deset mesecov je naš odborček doganjal in preiskoval vzroke. Financirati takoj preiskave je najtežavnješta stvar. Toda to težavo smo premagali, kar se je treba v prvi vrsti zahrniti uvidvenosti in požrtvovanosti Mrs. Schwabau. Rade volje je šest mesecov finančno podpiral naš odbor.

Ravnatelji in delničarji zaprte banke so imeli na svoji strani več ali manj vse mestne, okrajne in politične sile. Bankirji so imeli skoraj pol stoletje v svoji oblasti uradnike pri sodiščih, državne in narodne zastopnike, časopisje, trgovske zbornice itd., itd., itd. Spr

Ad.

Ob koncu naj želj dostavim, da bo zagotovilo, ki ga je dal predsednik Roosevelt malim vložnikom, preprečilo ponovitev sličnih nesreč.

Pozdrav!

Walter Predovich.

ZENSKE POZOR!

Imejte krasno polit. BETTY NICOLLS "CLAY and BLEACH" bosta odstranila ogre in guče ter napravila kožo ljubko in mehko. Pošljite en dolar na: BETTY NICOLLS, HOLLYWOOD, CAL. BOX 267, za veliko posodo. Začen s tem dobiti za neomejen čas brezplačno slike svježega prijubljene movie-igrake.

Ad.

RAZISKOVALEC LINCOLN ELLSWORTH

se je dal s svojo ženo fotografi rati, predno se je podal iz Dunedin, Nova Zelandija, proti Južnemu tečaju.

Naši v Ameriki

ROJAKE PROSIMO, NAJ NAM NAKRATKO NA DOPISNICI SPOROČE SLOVENSKE NOVIČE IZ NASELBINE.

Kot smo včeraj obširno poročali, je v Clevelandu zdaj zjutraj v hišnem požaru izgubila življenje Angela Labuda, mlada slovenska mati dveh otrok, rojena Tomšič. Predno so ognjegasei vdrili v hišo, jo je dim in ogenj že zasledil.

Cel mesec smo pozivali državno zakonodajo, predno smo prisili okrajno veleporoto, da je začela s preiskavo. Ko je pa veleporota krivčev razbremenila, smo se obrnili na Washington. V Washingtonu je pa mogoče dosegati uspeh edinom s pomočjo tistih kongresnikov in senatorjev, ki te zastopajo.

Zdaj pa so prišli sosedje na dan z obtožbo, da je za smrt mladiča priča pravzaprav odgovorna požarna bramba. Sosedje namreč trdijo, da so bili ognjegasei, ki so prišli na pozorišče ognja, nespobni svojega posla, ker so bili pijani. Najmanj pot dučata sosedov trdijo, da je bil eden izmed ognjegaseev takoj pijan, da je tekmo gajšen večkrat padel na tla. Isti ognjegasei, pravijo sosedje, je tekmo požara prišel v dvoje stanovanj ter zahteval od stanovanje, da se vrnil v zveznem mestu. Predvsem je šlo v zveznem glavnem mestu za tem, da prekrizamo bankirjem in delničarjem načrte za reorganizacijo banke. Če bi se tem gospodom to posrečilo, bi jim ne bilo treba plačati dveh in pol milijona dolarjev asesmenta, istočasno bi se pa izognili kriminalni preiskavi v zveznem vlade. Toda uspeli smo in porazili načrte bankirjev, predvsem s pomočjo in delom Mr. Edwarda Keatinga, bivšega kongresnika v Pueblo, Colo., ki je sedaj upravni urednik lista "Labor", katerega lastnijo in izdajo v Washingtonu "Railroad Workers of America".

Z besedami mi mogoče opisati, kako so hvaljeni Mr. Keatingu tistimi, ki so imeli denar na čekovni račun, je bila izplačana dividenda v zmesku 50 odstotkov, dočim je bilo vložnikom izplačenih 25 odstotkov. Zvezna veleporota je poznej obtožila bivšega predsednika in tajnika štirih kaznivih dejanj. Obtožena bankirja pa najbrž ne bosta procesirana in obsojena, kajti ameriška politika je prokleto čudno.

Oblast je odločila, da mora biti asesment plačan, prošnja za reorganizacijo banke je bila pa zavrnjena. Onim vložnikom, ki so imeli denar na čekovni račun, je bila izplačana dividenda v zmesku 50 odstotkov, dočim je bilo vložnikom izplačenih 25 odstotkov.

Po kratki boljini je v Clevelandu umrla Mary Buzjak, prejemočena Murnik, rojena Aržman. Starja je bila 62 let. Doma je bila iz Brezja na Gorenjskem, odkoder je prišla v Cleveland pred 45 leti.

Premulin je eden izmed slovenskih pionirjev v Newburghu, O. rojek Fr. Kočvar, v starosti 69 let. Pokojni je bil doma iz Roždola, fara Dobernič. V Clevelandu je bival nad 40 let.

Iz Kočljeka pri Čerknici v starji domovini, je dobil Jakob Skerl, Crafton, Pa., vest, da mu je bil mož najstiriči pogled, pri tem pa varavi dober in pravilen. Nešteto je bilo primer, da je z osebno intervencijo rešil najhujšega intelektualca starega rožjima. Baš te intervencije so mu često prinašale iz boljševiških krogov očitke, da je sentimental na buržozi. Toda njegove velike zasluge so ga varavale, da mu ni prišel nikje do življenja.

Sele po Leninovi vladni je Lunačarski takoj prevzel vodstvo prosvetnega poverjeništva in lahko rečemo, da v boljše roke ta referat ni mogel priti. Prosvetno delo je edino v Sovjetski Rusiji, ki mu pristaši kakor najhujši sovražniki boljševiškega režima priznavajo popoln uspeh in ta uspeh je v največji meri delo Lunačarskega. Lunačarski je bil mož najstiriči pogled, pri tem pa varavi dober in pravilen. Nešteto je bilo primer, da je z osebno intervencijo rešil najhujšega intelektualca starega rožjima. Baš te intervencije so mu često prinašale iz boljševiških krogov očitke, da je sentimental na buržozi. Toda njegove velike zasluge so ga varavale, da mu ni prišel nikje do življenja.

Ker se ženske vedno pritožujejo, da so uboge revje, sem včasih skoraj srečen in zadovoljen, da se ne klatim v kikli po svetu.

Zenskam res ni vsaj z rožjimi postlano, zato pa ne smem biti žnjimi preveč osorni in se ne smem preveč zavedati svojega moškega dostojanstva.

Pred kratkim me je kar malo zjeziklo, ko sem čital ženitvo po-

zgubno, v kateri naznana, ženitko

kožo in mehko. Pošljite mi pravljico.

Prejel vam bo v skorajem poslaniku v Španiji. Še preden je mogel preveriti to mesto, ga je napadla bolez, ki ji je podlegel v starosti 63 let.

ADVERTISE in "GLASNARODA"

Royal Yugoslav Consulate General
1819 Broadway, New York, N. Y.
(2x 20&22)

DENARNA NAKAZILA IZVRŠUJE MO TOČNO IN ZANESLJIVO PO

DNEVNEM KURZU

V JUGOSLAVII

Za \$ 2.70	Din. 100

NE SMEM TE LJUBITI

Zanimiv roman iz življenja • —

ZA "GLAS NARODA" PRIREDIL I. H.

52

Zopet sede na stol in si naglo obriše solze. Slednjič se ji posreči, da saj na zunaj izgleda mirna. Pobere knjigo ter jo položi pred se.

— Oprostite, gospica Gilda, — pravi grofica, ko se vrne, — dolgo ste morali čakati na mene. Sobarica mi je pokazala dragocene čipke, ki jih je našla v neki satrni skrinji. Sedaj prazne sobe zračijo in snažijo in tako je moja radovana sobarica našla ta zaklad, katerga so nevedno dekle hotele vreti med staro šaro. Te čipke so zelo stare in še dobro ohranjene ter še vedno vredne mnogo denarja. Ko bodo zopet lepo urejene, jih bom dala grofici Olly. In takrat boste videli tudi vi, kako so lepe.

Gilda ji odgovori z nekaterimi primernimi besedami, nato pa jo vpraša, ako naj zopet nadaljuje z branjanjem.

Grofica pogleda na uro.

— Sedaj se ne izplača več še enkrat začeti. Ne maram vas več nadlegovati. Prav gotovo vas moja sinaha že pričakuje.

Gilda takoj vstane Knjigo položi na mizo, se prikloni in odide.

Zelo je bila vesela, da jo je grofica odslovala in hiti v svojo sobo, da si olhači oči in ohrise sledove solza. Četudi jih grofica ni spazila, bi jih gotovo zapazila Oly in Werner.

Naglo si umije oči z mizlo vodo, nato pa na nje položi robove, ki ga je pomečil kolinsko vodo. To jo zopet osveži in izbriše sledove solz.

Predno odide iz svoje sobe, da gre k Olly in Wernerju, postopek nekaj časa še pri oknu ter gleda na zelo razburkano morje. Vatovalo so z vso silo butali ob skalo. Spočetka je Gilda vedno mislila, da se mora pod takto silo valov trstti skalo in ž noči tudi grad. Ne razumljivo se ji zdelo, da je grad že več stoletij trdno stal na tem mestu in kljuboval vetrovom in valovom.

Sedaj ji je bilo to šumenje že prijetno. Tudi v spanju je ni morenilo, kot prva noči.

In ko tako stoji in gleda na šumec morje, v duhu zopet vidi pred seboj gospodarjev tega gradu z bledim, tresočim se obrazom, kakor ga je videla malo prej. Vsaka njegova beseda ji zopet pride v spomin. Sklene roke in jih položi na srce.

— Saj sem vedela, da ni slab. Jedro njegovega bitja je dobro in plenljivo. Drugače ga tudi moje sreče ne bi ljubilo. Samo njegova vroči kri je kriva, da se ni mogel premagati. In ženske so ga razvadile. Naučile so ga biti lahkomislen. Pomagaj Bog, da v njem amaga samo dobro! Pomagaj mu in meni!

Tako iskreno moli.

*

Z boječo skrbjo je Olly opazovala, kako naglo so ginile Wernerjeve moči. Tudi drugi so to opazili. Vsí so ga skušali razvedriti in razveseliti. Celo grofica-mati ga je skušala odvrniti od žalostnih misli.

Najbolj čudno pa je bilo, da Werner ni več čutil naglega razpada svojih moči. Cutil se je sicer trudnega, drugače pa mnogo bolj, še kot vse zadnje čase. Mučni kašelj ga je popolnoma pustil in počasi je trdno spal, toda spanec mu ni prinesel novih moči. Ker mnogokrat ni mogel spati, je bil sedaj vesel kot otrok, da je sedaj pre spal skoro cele noči.

— Olly, v resnici mislim, sedaj mi gre zopet boljše. Zadnje čas se se počutim tako lahko, kot že dolgo ne. Priznam ti, da se zadnje tedne nisem prav nič dobro počutil. Zato sem napravil oporočko. Sedaj pa, ko sem jo napravil, so je moje zdravje zopet izboljšalo. Samo da bi bil zopet enkrat malo močnejši, potem bom ostal še nekaj časa. Tukajnji zrak je tako čist in dobrdejen. Tudi mnogo lažje diham, kot prej.

Tako reče svoji sestri s srečnim zadovoljnjem obrazom.

Zdravnik, ki je redno obiskoval Wernerja, ni Olly prav nič prikrival, da je prišla njegova bolezen v zadnje stanje, ki bolesniku na povzroča nikakih bolečin.

Olly je bila sicer že dolgo pripravljena na to, da bo izgubila brata, toda sedaj jo je vendar težko zadelo, da je bil njegov konec že tako bližu.

Velika ljubezen do brata ji je dajala moč, da je mogla prikrihati svoje skrb in bojazen.

Vsi so vedeli, da bo končal na gradu ugasnilo mlado življenje. In iz sreca so mu napravili vse, kar so brali v njegovih očeh. Olly in Gilda se skoro nista ganiči od njega, in grof Harald, kateremu je bila bolezen nekaj nepoznanega, je pred Wernerjem skrival svoje veliko sečutje in potrost. Toda nikdar ni mogel dolgo prenašati pogleda na tega mladega, počasi usihajočega moža. Ta ko je zopet morat iti od njega.

— Ne bodi zaradi tega huda, Olly, toda v bližini tvojega brata imam občutek, kot bi mi kdo stiskal prsi. Rad bi mu pomagal, pa mu ne morem. Ako bi moral biti dalje časa pri njem, se ne bi mogel premagovati, — pravi svoji ženi.

Olly ga je popolnoma razumela.

— Za nobeno stvar se ti ni treba siliti, Harald. Saj tudi Werner ve, da si zelo zaposlen z oskrbovanjem svojega posestva. Gilda in jaz pa sva tudi vedno v njegovih bližini.

Harald ji poljubi roko.

— Ali zelo trpiš radi svojega brata?

Njene oči se posolijo.

— Ne govoriva o tem. Tako zelo potrebujem mir.

— Ako ti morem kaj pomagati, ali pa kaj mesto tebe napraviti, sem ti na razpolago, — jo prosi Harald.

— Bom — mut pravi prijazno.

Opazila je, da se je zadnji čas zelo izpremenil. V njegovem črnu in očeh je bilo nekaj, česar prej ni bilo. Toda o tem ne razmišlja dalje. Preveč je bila zaposlena s svojimi lastnimi zadavami. Pa vendar mu je bila hvealežna, da ji je prišel nasproti vedno tako rečno in obzirno, četudi ji je ravno zaradi tega bilo tako mučno ločiti se od njega.

Kar je v ajej kričalo po odrešenju, jo je sedaj vleklo nazaj. Mirel na skorajšnji konec njenega brata, je zadušila njene lastne želje.

Ker je Werner sedaj vedel, da je vselej njegove oporeke Gilda hodočnost zagotovljena, je bil srečen, in ni imel več nikake želje. Niti najmanj pa ni slutil, da je njegov konec že tako blizu. Smrtni strah mu je bil prihranjen. V resnici je bila srečna smrt.

3. julija je umrl.

Gilda in Olly sta bili pri njem, ko je izhljal. Držali sta ga za roko. Ni pa umrl v postelji, temveč v udobnem naslonjaču zunaj na terasi z razgledom na morje, ki mu je pelo hrtvasto pesem.

Olly je bila neizmerno potra. Tudi Gilda je briklo jokala. Vendar je, da ji je morda mož, ki jo je zvesto v nesrečno živil in ki bi bil za njo prinesel zvezde z neboma, da bi jo osrečil. Nikdar ni mogla pozabiti njegove dobre. V skupni ljubezni sta se Olly in Gilda še bolj zbligli.

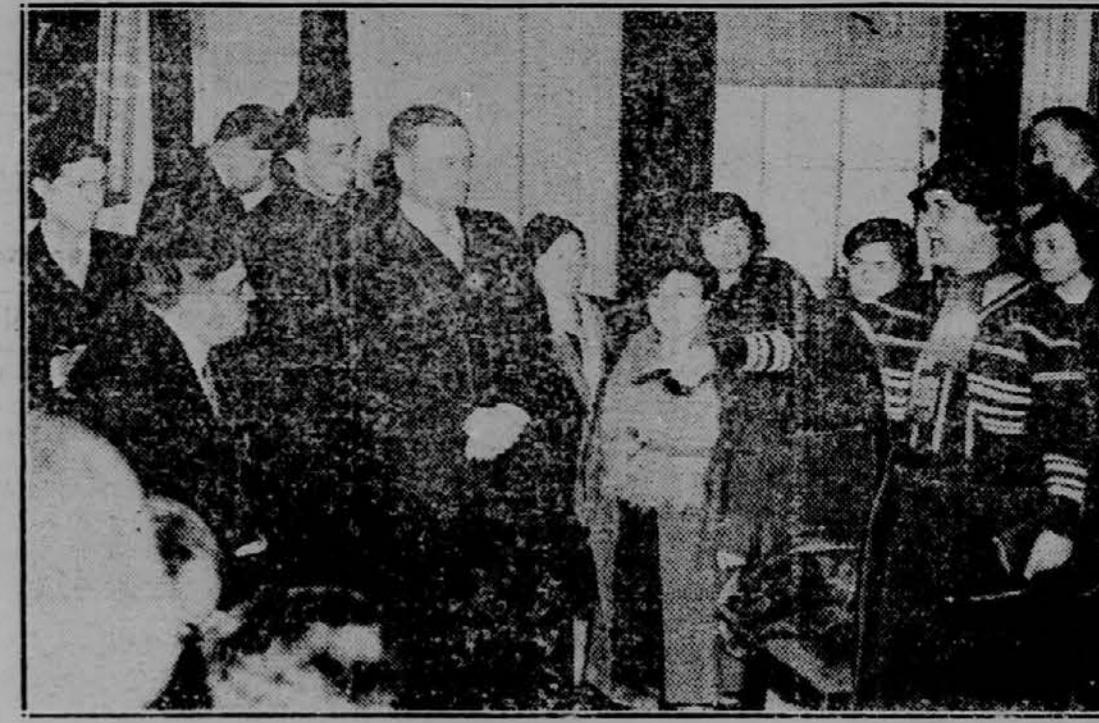
(Dalje prihodnjie.)

Poziv!

Izdajanje lista je v zvezzi
z velikimi stroški. Mno-
go jih je, ki so radi sli-
bih razmer takto priza-
deti, da so nas naprosili,
da jih počakamo, zato
naj pa oni, katerim je
mogoče, poravnajo na-
ročnino točno.

S. B.

KOMUNISTINJE PRI LA GUARDIJI

Ko je postal republikanec La Guardia župan mesta New Yorka, je prišla k njemu delegacija newyorskih komunistov in ujena načelnica Miss Stuart Poynitz je stavila županu svoje zahteve.

OTROŠKA DOMIŠLJINA IN RESNIČNOST

Za otroka sta domišljija in resničnost povezani v nerazdržljivo spojede in išče vedno novih družbenih predpis. Kljub temu ga devata drug ob drugega otroški moramo vzgajati, a vedno si moramo biti v svesti, da otroki naši prejovedi tudi razume in mu niso le izražne, nezunselne besede.

Nas odrasle je bilo življenje prisilno, da smo polagoma potegnili otro moje med domišljijo in resničnostjo. Pri tem smo pa večinoma pozabili tudi na svoje detinstvo in na tisti naš posebni deltinski svet, v katerem smo tako blaženo živeli, blaženo ravno zato, ker je bilo v njeni takšni bitja.

Kakšna čuvstva prevzemajo tudi odrasle ob pogledu na otroka?

Tu je predvsem občudjujoča ljubezen. Čuvstva o naši odrasli premožni niti zaznati. Čutimo samo veliko odgovornost za to živo čudo!

Dodela jasno nam je, da se bo razvijal otrok po svojih lastnih zakonih in ne prihaja nam na misel, da ga bomo kdaj si silo moral, da pride mo kdaj z njim navzkrž.

Zakaj so se nam na čuvstva pozabili? Menda poraja v resničnosti, stalna potreba načega varstva neke vrste posledno govoriti, otrok nam je naša lastnina in radi bi ga kakor kître močno spravili in včelenili v naš svet. Zahlevamo od njega, da nam sledi v naš svet in pozabljamo, da mu moramo mi slediti v njegovega. Sočelovati moramo z otrokom, ko poštavljamo svoj svet, pri čemer nam bo pomagal spomin na lastno otroško dobo.

Žal ume to le malokdo izmed nas, in to so morda rojeni vzgojitelji, ki jim je ta sposobnost nekaj povsem zaravnega in podzvestnega in ohranjujo do visoke starosti.

Besede "čaj" se v otroški družbi skrbno varujemo! Ta izraz naj jim ostane čimdelje neznan! Tudi tu se naša svetova ločita. Samo en zgled:

Mala Majdiča je vedno spala skupaj s svojo puničko. Nekoga dne je bila posteljica po popoldanskem spanju mokra. Mati je opravljeno pograjala. Majdiča, a na svoje presečenje je dobila odgovor: "Mamicu, to nisem napravila jaz! Prav gotovo je bila to punička!" Saj vendar veš, da jaz nikoli več ne zmorem postelje!" Modra mati nato: "Sam to ti pivem, če katera od vaju še kdaj zmoči postej, potem boš kaznovan ti, Majdič!" Otron je bil s tem zadovoljen.

Veliko težav, odstavljanja in ključovalnega odpora proti staršem in vzgojiteljem bi odpadol, če bi si ti prizadevali, da bi umeli otroško dušo.

Plačilo bo neomejeno zaupanje otrok tudi v poznejših resnejših položajih! To je pot, po kateri si moremo ohraniti zaupanje in načenje otrok in doseči poravnava ne samo med nasprotji domišljije in resničnosti v življenju otrok, marveč premostiti tudi nasprotja med velikimi in malimi, med mladimi in starimi.

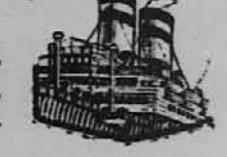
Plačilo bo neomejeno zaupanje otrok tudi v poznejših resnejših položajih! To je pot, po kateri si moremo ohraniti zaupanje in načenje otrok in doseči poravnava ne samo med nasprotji domišljije in resničnosti v življenju otrok, marveč premostiti tudi nasprotja med velikimi in malimi, med mladimi in starimi.

PRIGOLJFAL 200 MILIJONOV FRANKOV

SLOVENIC PUBLISHING CO.

TRAVEL BUREAU

216 WEST 18th STREET NEW YORK, N. Y.
PIŠITE NAM ZA CENE VOZNIH LISTOV, REZERVACIJO KABIN, IN POJASNILA ZA POTC VANJE

SHIPPING NEWS

ziral tolpo, ki je jemala pri zastavljalnici Bayonne v zastavo dragotin in dragulje proti visoki odškodnini. Družba je izdala za začetek zastavljene predmete zastavljene listike, ke pa so hoteli nekateri lastniki vnovčiti zastavljene predmete, so se prepričali, da so ti brez vsake vrednosti. Namesto draguljev so imeli predmeti vdelano nizvodno steklo, zato pa je bilo nadomeščeno s poslatčenim srebrrom. Mostna zastavljalnica v Bayonne je bila na ta način osklopljena za 200 milijonov frankov.

Takih tožb proti zavodu se je nakopičilo več sto. Sleparije je izvršil Stavinski s pomočjo nekega svojega mnogo španskih plemenitov, ki so se moralni zaradi raznega manipulacij odredile aratocijo ravatelja zastavljalnice Tis-sierja.

24. januarja: Hamburg v Hamburg

27. januarja: Europa v Bremen

31. januarja: Manhattan v Havre

New York v Hamburg

3. februarja: Le de France v Havre

Rex v Genoa

9. februarja: Olympic v Cherbourg

10. februarja: Champlain v Havre

Bremen v Bremen

14. februarja: Berengaria v Cherbourg

15. februarja: Washington v Havre

17. februarja: Paris v Havre

Europa v Bremen

23. februarja: Majestic v Cherbourg

24. februarja: Vérendam v Boulogne

27. februarja: Saturnus v Trest

28. februarja: Manhattan v Havre

Hamburg v Hamburg

2. marca: Bremen v Bremen

3. marca: Champlain v Havre

Bremen v Bremen

7. marca: Berengaria v Cherbourg

New York v Hamburg

11. marca: Lafayette v Havre

14. marca: Washington v Havre

16. marca: Europa v Bremen

Majestic v Cherbourg

24. marca: Vérendam v Boulogne